

ИЗВЕШТАЈ О КАНЦЕЛАРИЈАМА ЗА МЛАДЕ У АП ВОЈВОДИНИ

Акциони план политике за младе у Војводини који је Скупштина АПВ усвојила 15. новембра 2005. године, у оквиру препорука локалним самоуправама предвидео је већу сарадњу омладинских организација на локалу са локалним самоуправама кроз:

- Испитивање потребе младих на локалу;
- Покретање иницијатива за израду локалних Акционих планова за младе, од стране органа локалних самоуправа у сарадњи с организацијама младих и за младе, користећи се искуствима и резултатима Акционог плана политике за младе у Војводини;
- Обезбеђивање кадрова за непосредну сарадњу са локалним организацијама младих;
- Обезбеђивање простора за рад локалних организација младих, у складу са својим могућностима.

Ова почетна идеја о побољшању живота младих на локалу добила је свој смисао кроз оснивање Канцеларија за младе на нивоу локалних самоуправа. Канцеларије за младе су места где млади имају простор за своје активности, едукације, дружења и координацију пројеката. Тиме што је обезбедила простор за младе, локална самоуправа доказује за су млади заиста важни и да је потребно пружити им услове за рад, дружење и њихове активности. На тај начин, решен је један од проблема који млади имају, а то је недостатак адекватног простора за њихове активности.

Оснивање Канцеларија за младе као иницијатива постојала је у појединим општинама од 2002. године, али је то било без конкретних резултата. Једина Канцеларија за младе која ради од 2007. године налази се у Панчеву и она, као пример добре праксе, може послужити свима. У Војводини реализацијом Акционог плана политике за младе кроз три конкурса (2006. 2007. и 2008. год.), млади су добили адекватну подршку за своје пројекте и свој рад. Оснивањем Министарства омладине и спорта и доношењем Националне стратегије за младе, кроз пројекте који су били намењени локалним самоуправама за оснивање Канцеларија за младе започело је системско решење ових проблема на локалу. Све Канцеларије за младе које данас постоје започеле су свој рад у току 2008. и 2009. године.

Релизацијом 211 пројеката у 88,89% локалних самоуправа у АП Војводини, Акциони план политике за младе значајно је утицао на ревитализацију омладинског активизма на овим просторима. Овим документом младима је коначно стављено до знања да држава брине о њима и да их је препознала као посебну популацију која има карактеристичне потребе. Нова знања, нове идеје, размена искустава,

развијање вештина, унапређење способности, другачији погледи, пријатељства, путовања, информације, другачији модели решавања проблема, креативност, отворен простор за развој.

У оквиру Националне стратегије за младе присутан је и принцип децентрализације, што олакшава реализацију циљева и одговарање на специфичне потребе младих у свакој локалној заједници. Како би се циљеви садржани у Националној стратегији за младе успешно спроводили на локалном нивоу, било је неопходно створити предуслове, односно, успоставити сарадњу са локалним самоуправама ради њиховог активног укључивања у овај процес кроз формирање Канцеларија за младе, именовање локалних координатора и формирање локалних Савета за младе.

Истраживање о стању Канцеларија за младе обухватило је анкету коју смо упутили Канцеларијама за младе путем поште и електронским путем. Канцеларије су одговарале на анкету електронским путем, док су неке одговоре слале поштом. На упитник су одговориле 36 општине док одговоре нисмо добили од 9 општина. Упитник је послат на адресу Канцеларија за младе, док је у општинама где не постоји Канцеларија за младе послат на адресу општинске управе. Поједине општине су само послале обавештење да Канцеларије за младе не постоје. Важно је да постоји појам у општинама да су Канцеларије за младе саставни део општинских управа.

Неколико Канцеларија за младе смо и обишли у оквиру радних посета Канцеларијама и општинама у Војводини. Том приликом упознали смо чланове тима Канцеларија за младе и ближе се упознали са активностима Канцеларија, њиховим проблемима и начином функционисања.

а) Број Канцеларија за младе:

Канцеларије за младе постоје у 33 места односно 75,6% општина у Војводини, док у 24,4% оне нису основане.

Канцеларије за младе постоје у општинама и градовима: Нови Сад, Темерин, Бачки Петровац, Шид, Сремска Митровица, Пећинци, Рума, Бечеј, Сремски Карловци, Пландиште, Вршац, Бела Црква, Стара Пазова, Сента, Сомбор, Алибунар, Апатин, Зрењанин, Нови Бечеј, Кикинда, Ковачица, Нова Црња, Оџаци, Чока, Ада, Кула, Суботица, Беочин, Мали Иђош, Панчево, Бачка Топола и Житиште.

Општине у којима нису основане Канцеларије за младе су: Бач, Бачка Паланка, Инђија, Ириг, Кањижа, Ковин, Нови Кнежевац, Опово, Сечањ, Србобран, Тител, Врбас и Жабаљ.

б) Обезбеђен простор за рад Канцеларија за младе:

Најважнији проблем Канцеларија за младе је простор, односно недостатак адекватног простора, У неким општинама, углавном већим, постоји одвојен простор за рад Канцеларије из разлога што општине имају такву могућност, у другим се Канцеларије налазе у изнајмљеном простору и плаћа се месечни закуп, а врло често је Канцеларија за младе принуђена да дели простор са другима. Све у свему, решењем овог проблема стичу се основни услови за постојање и функционисање Канцеларије. Најважније је да простор не буде у оквиру општинске управе, већ да је то посебан простор који својим приступом и доступношћу може да буде фреквентан и млади могу да уђу без проблема или неке задршке.

Од укупног броја пристиглих анкета простор за рад Канцеларија за младе постоји у 23 општине што је 63%, у 9 општина (25%) Канцеларија простор дели са неким, док у осталима нема опредељеног простора за рад Канцеларије (2 општине).

ц) Опремљеност Канцеларија за рад:

Веома је важно да Канцеларије за младе буду опремљене за рад. **Од укупног броја, 18 Канцеларија су потпуно опремљене за рад што је 56%, 5 канцеларија је делимично опремљено што износи 15%, док је неопремно 9 што износи 28%.** Као оно што недостаје наводе се технички уређаји за штампу, фотокопирање и рачунари, као и канцеларијски намештај у неким од Канцеларија. Веома је важно констатовати да оне Канцеларије које имају простор и адекватну опремљеност задовољавају све критеријуме и имају све неопходне услове за рад.

д) Запослени координатори при Канцеларијама за младе и њихов статус:

Као један од услова за рад Канцеларија за младе је и координатор који води канцеларију за младе и координира рад тима при Канцеларији. Веома је важан статус који координатор има у локалној самоуправи. Честе промене координатора негативно утичу на рад Канцеларије. Битно је да то буде млада особа, која је упозната са проблемима младих и која разуме омладинску политику и рад омладинских организација. У неким Канцеларијама за младе постоје особе које су у општинама задужене за више послова (углавном су истовремено задужене за културу, спорт, туризам и омладину), што наравно није најидеалније решење. Ако и јесте такав случај, онда је препоручљиво да такав статус траје кратко време, али је потребно временом наћи неко адекватније, стално решење.

Од укупног броја Канцеларија само у две општине су координатори запослени на неодређено време 5%, у 14 Канцеларија координатори раде под уговором на одређено време што је 46%, у оквиру пројеката раде 5 координатора што је 16,6%, док чисто војонтерски раде 9 координатора што је 30%.

Веома је важно да координатори буду плаћени за свој рад. Министарство омладине и спорта је посредством конкурса у 2008. год. и 2009, години финансирало рад неколико Канцеларија за младе, што је допринело да Канцеларије одвајају средства за рад координатора. Без обзира на висину накнаде, веома је важно да то не буде чисто волонтерски рад. У оквиру пројеката за запошљавање које је финансирао Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова запослено је при Канцеларијама за младе 15 координатора, просечне старости 25 година.

Координатори Канцеларија за младе прошли су неколико тренинга из области омладинске политике на локалу које је подржало Министарство омладине и спорта. Од њиховог ангажовања углавном зависи да ли ће млади на локалу успети да побољшају свој статус. Како су у питању млади људи не може се инсистирати на томе да они на том месту буду неко дуже време. Зато је потребно радити у тиму, како би у сваком трнутку постојале особе које би могле да замене координатора у случају да он пређе на неко друго радно место.

е) Извори прихода Канцеларија за младе:

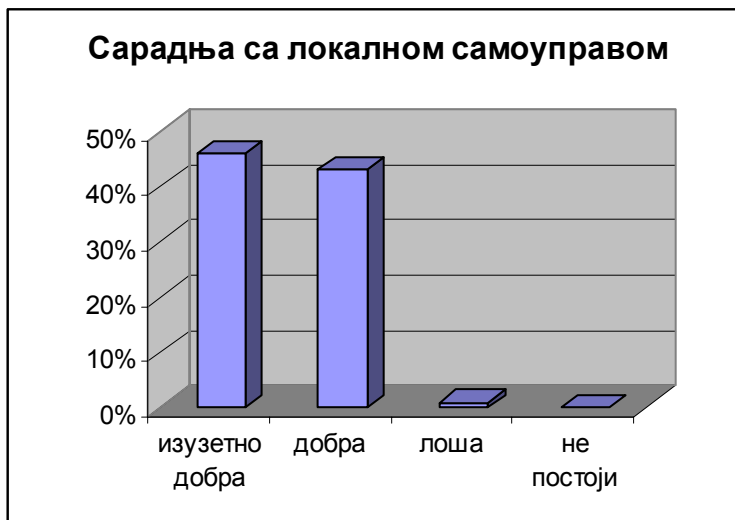
Канцеларије за младе финансирају се углавном у оквиру пројекта 66,41%, док се остале финансирају од средстава локалне самоуправе. Важно је да финансирање буде у континуитету и стално. Од укупног броја Канцеларија за младе план финансирања имају 24 Канцеларије, док је буџет пријавило само 11 Канцеларија. Поједине канцеларије за младе приказују планирани буџет, међутим он није и реализован у току године. За овакву анализу потребно је да се заврши финансијска година комплетно како би могли да имамо овакве податке. Износ средстава у буџету Канцеларије крећу се од 300.000 на годишњем нивоу до 7.842.145,00 колики је буџет Канцеларије за младе у Панчеву. У зависности од реалног стања и активности на годишњем нивоу знаће се и колики буџет је реалан.

Алибунар	377.000,00 Дин.
Бачка Топола	300.000,00 Дин.
Бечеј	650.000,00 Дин.
Чока	496.000,00 Дин.
Кикинда	500.000,00 Дин.
Кула	1.000.000,00 Дин.

Мали Иђош	1.500.000,00 Дин.
Панчево	7.842.145,00 Дин.
Ср. Митровица	3.630.000,00 Дин.
Срем.Карловци	351.129,00 Дин.
Шид	874.000,00 Дин.

ф) Сарадња са локалним самоуправама:

За активност Канцеларије за младе веома је важна подршка локалне самоуправе. Канцеларија за младе је део општинске управе и као таква би требало да буде прихваћена и да има своје место у општини. **На питање о сарадњи са локалном самоуправом одговори су углавном били да је сарадња добра 43%, док је изузетно добра у 46%. Само 3 канцеларије оцениле су ову сарадњу као лошу. Ово је веома битно и требало би такву сарадњу наставити и даље.**

г) Регионалне канцеларије за младе:

У Војводини постоје две регионалне канцеларије за младе у Новом Саду и Суботици. Ове канцеларије представљају линк са Министарством омладине и спорта, доприносе сарадњи и умрежавању канцеларија са територије коју покривају. Регионална канцеларија за младе у Новом Саду започела је са радом 1.августа 2008. године. Тренутно покрива подручје Јужнобачког, Сремског и Јужнобанатског округа у којима постоје локалне канцеларије за младе у следећим општинама: Темерин, Бачки Петровац,

Шид, Сремска Митровица, Пећинци, Рума, Бечеј, Сремски Карловци, Пландиште, Вршац, Бела Црква и Нови Сад.

Ове канцеларије поред осталих активности раде мониторинг и праћење пројеката које финансира МОС.

х) Локални акциони планови за младе:

Локални акциони план за младе представља веома важан сегмент за живот младих у локалној заједници. Њиме се дефинише делатност Канцеларије за младе, Савета за младе, начелно се одређују приоритети које млади имају у општини, мере које се предузимају за побољшање њиховог статуса, као и активности које би требало предузети како би се предвиђене мере реализовале. У протклом времену, постојале су иницијативе из невладиног сектора, а од 2006. до 2009. године Покрајински секретаријат за спорт и омладину подржао је иницијативе за израду Локалних акционих планова за младе реализацијом Акционог плана политике за младе у АПВ у неколико градова у Војводини. При томе, акценат је био на срединама у којима није било никаквих омладинских активности како би покренули младе на акцију.

Готово у свим општинама постоји иницијатива за израдом ЛАП-а, док је у 15 општина у току израда ЛАП-а, у 8 општина ЛАП је завршен али још није усвојен. Општине које су усвојиле ЛАП су: Мали Иђош, Кула, Панчево, Бачка Топола и Бачки Петровац. У неким локалним самоуправама постоји урађен ЛАП али још увек није усвојен од стране локалне самоуправе то је у следећим општинама: Чока, Бечеј, Пећинци, Оџаци, Кикинда, Нови Бечеј, Зрењанин и Ада. Највећи број канцеларија за младе је у процесу израде ЛАП-а: Нови Сад, Апатин, Алибунар, Бела Црква, Темерин, Шид, Сремска Митровица, Сомбор, Сента, Суботица, Пландиште, Рума, Нова Црња, Сремски Карловци, Вршац, Житиште.

Подршку за израду ЛАП-а Покрајинског секретаријата за спорт и омладину добиле су организације из следећих општина: Бач, Бачка Паланка, Кикинда, Кула, Мали Иђош, Нови Бечеј, Панчево, Србобран, Суботица, Зрењанин, Бачка Топола. Ове активности обухватала су истраживања о стању младих на локалу, о њиховим потребама и проблемима. Ова иницијатива је веома важна у срединама где млади нису имали своје организације нити било какве активности.

и) Савети за младе:

Савет за младе је тело које је у градовима и општинама одговорно за омладинску политику. Савети за младе предвиђени су статутом и тиме је

регулисан делокруг рада, број чланова, као и начин избора чланова савета за младе. Делокруг рада савета може се сврстати у неколико сегмената а то су:

- иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, коришћења слободног времена, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима, одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе;
- учествује у изради посебних локалних акционих планова, програма и политика у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање;
- даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе Града;
- даје мишљење на нацрте прописа и одлука које доноси Скупштина у областима значајним за младе;
- усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини, Градоначелнику и Градском већу;
- иницира припрему пројеката или учешће Града у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности Града;
- подстиче сарадњу између Града и омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности;
- подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе Града;
- даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета Града, прати њихово остваривање и даје своје мишљење надлежном органу Града.

Градови и општине у Војводини углавном су преузеле надлежности Савета за младе по моделима које је израдила Стална конференција градова и општина. Још увек нема података о раду Савета, а у већини општина су они формиранни.

Од укупно 37 обрађених општина, Савети за младе постоје у 28 општина-градова (75%), регулисани су статутом, док у 9 општина не постоје што је 24%. Просечан број чланова савета за младе је 10 од којих је 7 младих што је позитивно. Прави ефекат се постиже укључивањем младих људи у Савет за младе, препорука је да половина чланова буду млади, што је у сваком случају испоштовано у већини општина. Није идеално решење ни да сви чланови савета за младе буду млади.